Intitulé : LANDSBESLUIT, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van de artikelen 20, 22 en 48, eerste lid, van de Landsverordening algemene ziektekostenverzekering (AB 1992 no. 18)

Citeertitel: Landsbesluit hulpmiddelen AZV

Vindplaats : AB 1999 no. 16

Wijzigingen: AB 2004 no. 13

§ 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

1. Onder verzekerde wordt in dit landsbesluit verstaan een persoon die overeenkomstig de Landsverordening algemene ziektekostenverzekering (AB 1992 no. 18) verzekerd is.

2. De verzekerde heeft overeenkomstig de artikelen 6 tot en met 17 aanspraak op de verstrekking in eigendom van de volgende hulpmiddelen:
a. prothesen voor schouder, arm, hand, been of voet;
b. uitwendige mammaprothesen;
c. oogprothesen;
d. orthesen voor romp, arm, been, voet, hoofd of hals;
e. gezichtshulpmiddelen;
f. gehoorhulpmiddelen;
g. verzorgingsmiddelen;
h. pessaria;
i. hulpmiddelen voor de mobiliteit van personen;
j. injectiespuiten of -pennen;
k. elastische kousen;
l. hulpmiddelen bij diabetes.

3. De verzekerde heeft overeenkomstig de artikelen 18, 19 en 20 aanspraak op de verstrekking in bruikleen van de volgende hulpmiddelen:
a. rolstoelen;
b. zuurstofapparaten of zuurstofconcentratoren met toebehoren.

4. Het uitvoeringsorgaan kan in bijzondere gevallen besluiten, in afwijking van het tweede lid, de hulpmiddelen, die naar het oordeel van het uitvoeringsorgaan daarvoor in aanmerking komen, in bruikleen te verstrekken.

5. Indien het uitvoeringsorgaan toepassing geeft aan het vierde lid, zijn de voorwaarden en voorschriften inzake de verstrekking in eigendom van toepassing, behoudens de bepalingen over de eigen bijdragen.

Artikel 2

1. Voor het tot gelding brengen van de aanspraak op de verstrekking in eigendom of bruikleen van de in dit landsbesluit genoemde hulpmiddelen, dan wel de wijziging, herstel of vervanging daarvan is, tenzij in dit landsbesluit anders wordt bepaald, voorafgaande schriftelijke toestemming, door het uitvoeringsorgaan vereist.

2. Een verzoek om een toestemming als bedoeld in het eerste lid, wordt door of vanwege de verzekerde ingediend bij het uitvoeringsorgaan en gaat, tenzij in dit landsbesluit anders wordt bepaald, verge-

zeld van een schriftelijke toelichting van de behandelende arts.

3. Een toestemming als bedoeld in het eerste lid, wordt slechts afgegeven, indien de verstrekking van het hulpmiddel naar het oordeel van het uitvoeringsorgaan niet onnodig kostbaar, niet onnodig gecompliceerd, niet overbodig dan wel niet ondoelmatig is.

4. Het uitvoeringsorgaan deelt zijn beslissing schriftelijk mede aan de verzekerde en, tenzij in dit landsbesluit anders wordt bepaald, aan de behandelende arts en de leverancier.

5. Het uitvoeringsorgaan stelt het tijdstip vast, waarop een verzekerde aanspraak kan maken op verstrekking van een nieuw hulpmiddel.

Artikel 3

1. De verzekerde verzorgt het hulpmiddel naar behoren. Het uitvoeringsorgaan draagt zorg voor een periodieke controle op de naleving van de zorgplicht.

2. Indien door onachtzaamheid die de verzekerde is toe te rekenen, of door diens opzet schade aan het hulpmiddel is ontstaan, kan het uitvoeringsorgaan, voordat wordt overgegaan tot verstrekking van een vervangend hulpmiddel, dan wel herstel van het eerder verstrekte hulpmiddel, dat hiervan noodzakelijk het gevolg is, van de verzekerde betaling van een vergoeding verlangen van maximaal 100 procent van de aanschaffings- of herstelkosten, alvorens het nieuwe of herstelde hulpmiddel wederom te verstrekken.

Artikel 4

1. De verzekerde is bij het doen van aanspraak op de verstrekking van hulpmiddelen een eigen bijdrage verschuldigd, indien zulks in dit landsbesluit is bepaald.

2. De eigen bijdrage wordt, tenzij door het uitvoeringsorgaan anders wordt bepaald, door de verzekerde aan de leverancier bij wie de verzekerde het hulpmiddel aanschaft, voldaan.

Artikel 5

1. De verzekerde of diens wettelijke vertegenwoordiger verstrekt de gegevens, desgevraagd schriftelijk, die het uitvoeringsorgaan nodig oordeelt in verband met de afgifte van een toestemming voor de eerste aanschaf van een hulpmiddel of het voortduren van de verstrekking daarvan en verleent, zo nodig, medewerking bij de periodieke controle op het hulpmiddel door het uitvoeringsorgaan.

2. De verzekerde of diens wettelijke vertegenwoordiger leeft de bij het hulpmiddel geleverde aanwijzingen omtrent het gebruik daarvan nauwgezet na. Het uitvoeringsorgaan kan te allen tijde nadere aanwijzingen geven omtrent het gebruik en het onderhoud van het hulpmiddel.

3. De toestemming, bedoeld in artikel 2, eerste lid, wordt ingetrokken, indien:

a. de gegevens, bedoeld in het eerste lid, niet worden verstrekt;
b. de aanwijzingen, bedoeld in het tweede lid, niet worden opgevolgd;
c. het voortduren van de verstrekking van een hulpmiddel naar het oordeel van het uitvoeringsorgaan redelijkerwijs overbodig, onnodig kostbaar of ondoelmatig is geworden.

4. Het uitvoeringsorgaan zendt de kennisgeving van intrekking van de toestemming, bedoeld in artikel 2, eerste lid, per aangetekende brief aan de verzekerde.

§ 2. Verstrekking in eigendom

Artikel 6

1. De in artikel 1, tweede lid, onderdeel a, bedoelde hulpmiddelen zijn:
a. conventionele niet-bekrachtigde prothesen voor schouder, arm of hand;
b. algemeen gangbare hulp- en aanzetstukken voor armprothesen;
c. prothesen voor bekken, been of voet.

2. Het uitvoeringsorgaan geeft bij de toestemming, na het advies van de behandelende arts en de leverancier te hebben ingewonnen, aan op welk merk, op welk soort en op welk materiaal van het te verstrekken hulpmiddel de verzekerde aanspraak heeft.

Artikel 7

1. Het in artikel 1, tweede lid, onderdeel b, bedoelde hulpmiddelen zijn de gebruiksklaar verkrijgbare, al dan niet partiële, mammaprothesen voor uitwendige toepassing.

2. Indien het gebruik van een in het eerste lid bedoelde hulpmiddel om medische redenen niet mogelijk is, omvat de verstrekking een ten behoeve van de verzekerde afzonderlijk vervaardigde mamma-prothese.

3. Aanspraak op de verstrekking van een mammaprothese bestaat, indien het gebruik ervan is geïndiceerd ter vervanging van een geheel of nagenoeg geheel ontbrekende of operatief verwijderde borstklier.

4. De vervanging van het hulpmiddel, bedoeld in het eerste lid, kan in afwijking van artikel 2, eerste lid, zonder voorafgaande toestemming van het uitvoeringsorgaan worden gedaan.

5. Voor de vervanging van het hulpmiddel, bedoeld in het tweede lid, is een schriftelijke toelichting van de behandelende arts vereist.

6. De aanspraak op een mammaprothese omvat tevens een reserveprothese.

Artikel 8

1. De in artikel 1, tweede lid, onderdeel c, bedoelde hulpmiddelen zijn:
a. de volledige oogprothese, of
b. de scleraschaal, of
c. de scleralens.

2. Aanspraak op het hulpmiddel, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, bestaat bij het ontbreken van de oogbol.

Artikel 9

1. De in artikel 1, tweede lid, onderdeel d, bedoelde hulpmiddelen zijn:
a. het op maat vervaardigde corset voor afwijkingen aan de wervelkolom;
b. de orthopedische beugelapparatuur;
c. de verstevigde spalk-, redressie- of correctie-apparatuur;
d. de kap ter bescherming van de schedel;
e. de breukband;
f. orthopedisch schoeisel, omvattende:
   1°. volledig individueel vervaardigd orthopedisch maatschoeisel;

2°. volledig individueel vervaardigde binnenschoen;
3°. Semi-orthopedisch schoeisel met individuele aanpassing;
g. orthopedische voorzieningen aan confectieschoenen.

2. Aanspraak op verstrekking van het in het eerste lid, onderdeel d, bedoelde hulpmiddel bestaat, indien er bij de verzekerde sprake is van een schedeldefect, of, er bij deze door frequente evenwichts- of bewustzijnsstoornissen een verhoogde kans op vallen bestaat.

3. Aanspraak op verstrekking van het in het eerste lid, onderdeel f, bedoelde hulpmiddel bestaat, indien naar het oordeel van het uitvoeringsorgaan de verzekerde niet kan volstaan met confectieschoeisel en er sprake is van een van de navolgende indicaties:
a. het ontbreken van delen van de voet, waarop bij gaan en staan gesteund wordt;
b. de navolgende ernstige objectiveerbare anatomische afwijkingen en functiestoornissen van de voet:
1°. afwijkingen van de asstand in het bovenste of onderste spronggewricht of andere steunende voetgewrichten;
2°. afwijkingen van de lengte-breedteverhouding;
3°. afwijkingen ten gevolge van sensibiliteits- of circulatiestoornissen;
c. een functioneel of anatomisch beenlengteverschil van 4 cm of meer;
d. het dragen van bijzondere typen beugels of binnenschoenen, waardoor een afwijkende voetvorm of functie ontstaat, zoals aangegeven in de onderdelen a of b.

4. Aanspraak op de verstrekking van de in het eerste lid, onderdeel g, bedoelde verstrekking bestaat uitsluitend, indien het een verhoging betreft van de gehele buitenzool met meer dan 3 cm.

5. De aanvraag voor de aanschaffing of wijziging van het hulpmiddel, bedoeld in het eerste lid, onderdelen f en g, gaat vergezeld van een schriftelijke toelichting van een medisch specialist, aangevende de aard van de misvorming of functiestoornis, alsmede de eisen ten aanzien van soort en vormgeving van het schoeisel.

6. Het uitvoeringsorgaan geeft bij de toestemming, na overleg met de behandelende arts en de leverancier, aan op welk soort of type, en op welke uitvoering van de in het eerste lid genoemde hulpmiddelen de verzekerde aanspraak heeft.

7. De verzekerden zijn voor hulpmiddelen als bedoeld in het eerste lid, onderdeel f, ten 1° en 3°, een eigen bijdrage verschuldigd van Afl. 125,- per paar, tenzij de verzekerde jonger is dan 16 jaar, in welk geval de eigen bijdrage Afl. 62,50 is.

Artikel 10

1. De in artikel 1, tweede lid, onderdeel e, bedoelde hulpmiddelen zijn:
a. brilleglazen;
b. contactlenzen;
c. bandagelenzen zonder visuscorrigerende werking;

2. Aanspraak op verstrekking van de in het eerste lid, onderdelen a en b, bedoelde hulpmiddelen bestaat slechts bij:
a. sterke graden van brekingsafwijkingen van 10 dioptriën of meer;
b. onregelmatigheden ten gevolge van keratoconus, van littekens na corneatransplantatie, van ontsteking van de cornea door herpes of van corneaperforatie.

3. Aanspraak op verstrekking van de in het eerste lid, onderdeel c, bedoelde hulpmiddelen bestaat, indien er sprake is van een van de navolgende indicaties:

a. keratitis sicca en pemphigoid;
b. keratitis bullosa;
c. indolente cornea-ulceraties;
d. cornea-etsingen;
e. keratitis neuroparalytica;
f. cornea-dystrophieën;
g. status na cornea-operaties en cornea-traumata.

4. Een indicatie voor de verstrekking van bandagelenzen is slechts aanwezig, indien uit de toelichting van de behandelende arts blijkt dat van andere therapieën geen resultaat is verkregen of te verwachten is.

Artikel 11

1. De in artikel 1, tweede lid, onderdeel f, bedoelde hulpmiddelen zijn de elektro-akoestische gehoorapparaten voor persoonlijk gebruik, in gewone dan wel, bij uitzondering, in bijzondere uitvoering, bestemd om op of aan het menselijk lichaam te worden gebezigd ter verbetering van een gestoord gehoor, alsmede de zogenaamde gehoorlepels of gehoorslangen, die het geluid via mechanische weg versterken.

2. De verstrekking van een hulpmiddel, bedoeld in het eerste lid, omvat mede de eerste aanschaf van de bij een hoortoestel behorende batterijen en oorstukjes. Geen aanspraak bestaat op vergoeding van de kosten van de periodieke onderhoudsbeurten van het hulpmiddel en van de vervanging van batterijen.

3. Aanspraak op verstrekking van de in het eerste lid bedoelde hulpmiddelen bestaat, indien er sprake is van een van de navolgende indicaties:
a. een indicatie voor 1 hoortoestel is aanwezig, indien het drempelverlies van het audiogram van het beste oor ten minste 35 dB, verkregen door het gehoorverlies bij frequenties van 1000, 2000 en 4000Hz te middelen, bedraagt en, indien het verstaan van spraak, in stilte aangeboden met een normale sterkte van 55 dB, door toepassing van het hoortoestel ten minste 20 procent toeneemt;
b. een indicatie voor 2 hoortoestellen is aanwezig, indien de winst van spraakverstaanvaardigheid ten minste 10 procent bedraagt ten opzichte van de aanpassing met 1 hoortoestel, danwel het richtinghoren hersteld wordt tot een hoek van 45 graden.

4. Het uitvoeringsorgaan kan in de toestemming aangeven op welk merk, op welk soort of type, en op welke uitvoering van de in het eerste lid genoemde hoortoestellen de verzekerde aanspraak heeft.

5. Indien de aanschaffingskosten van het hoortoestel, exclusief de kosten van oorstukjes en batterijen, meer bedraagt dan Afl. 750,- is de verzekerde een eigen bijdrage verschuldigd die bestaat uit het verschil tussen de aanschafkosten en dat bedrag.

Artikel 12

1. De in artikel 1, tweede lid, onderdeel g, bedoelde hulpmiddelen zijn:
a. het draagurinaal;
b. voorzieningen voor stomapatiënten:
   1°. tomabandages, niet zijnde verbandmiddelen;
   2°. receptacula;
   3°. huidbeschermende middelen;
   4°. tomabeschermers voor gelaryngectomeerden;
c. de stompkousen;

d. catheters;
e. incontinentie-absorptiematerialen;
f. de trachea canule;
g. de stemprothese.

2. De aanspraak op de hulpmiddelen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, omvat tevens de anale tampons.

3. Geen aanspraak op verstrekking van de in het eerste lid, onderdeel e, bedoelde hulpmiddelen bestaat, indien sprake is van een normale fysiologische vorm van incontinentie bij kinderen die de leeftijd van 5 jaar nog niet hebben bereikt en bij stressincontinentie bij volwassenen.

4. Vervolgaanschaffingen kunnen in afwijking van artikel 2, eerste lid, zonder toestemming van het uitvoeringsorgaan plaatsvinden.

5. De aanvraag van de hulpmiddelen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, gaat vergezeld, in afwijking van artikel 2, tweede lid, van een medisch voorschrift van de behandelende arts. Voor de verstrekking van deze hulpmiddelen wordt, indien het uitvoeringsorgaan binnen twee maanden na datum van afgifte van het medisch voorschrift, schriftelijk door of namens de verzekerde van die afgifte in kennis is gesteld, deze kennisgeving gelijkgesteld aan een door het uitvoeringsorgaan, voor een termijn van 12 maanden vanaf de datum van het daartoe strekkend medisch voorschrift afgegeven toestemming.

6. De aanspraak op de hulpmiddelen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, omvat per aflevering ten hoogste drie stuks.

7. Van de hulpmiddelen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, wordt per aflevering slechts een hoeveelheid verstrekt, die voldoende is voor gebruik gedurende ten hoogste één maand.

8. Het uitvoeringsorgaan geeft in de toestemming aan, op welk merk, op welk soort of type, en op welke uitvoering van de in het eerste lid genoemde hulpmiddelen de verzekerde aanspraak heeft.

Artikel 13

1. De in artikel 1, tweede lid, onderdeel h, bedoelde hulpmiddelen zijn steun-pessaria.

2. Voor de verstrekking van de in het eerste lid bedoelde hulpmiddelen is, in afwijking van artikel 2, tweede lid, een medisch voorschrift van de behandelende arts vereist.

3. In afwijking van artikel 2, eerste lid, kunnen de in het eerste lid bedoelde hulpmiddelen zonder voorafgaande toestemming van het uitvoeringsorgaan worden aangeschaft.

Artikel 14

1. De in artikel 1, tweede lid, onderdeel i, bedoelde hulpmiddelen zijn:
a. loophulpmiddelen die niet aan het lichaam bevestigd zijn, en waarop de verzekerde langdurig is aangewezen om te kunnen lopen;
b. blindentaststokken.

2. Aanspraak op de verstrekking van de hulpmiddelen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, bestaat, indien sprake is van functiestoornissen van de onderste extremiteiten, al of niet gepaard gaande met defecten.

3. Het uitvoeringsorgaan geeft bij de toestemming aan, op welk merk, op welk soort of type, en op welke uitvoering van de in het eerste lid genoemde hulpmiddelen de verzekerde aanspraak heeft.

Artikel 15

1. Aanspraak op verstrekking van de hulpmiddelen, bedoeld in artikel 1, tweede lid, onderdeel j, bestaat, indien sprake is van aandoeningen die een langdurig gebruik van deze hulpmiddelen noodzakelijk maken.

2. Voor vervolgaanschaffingen van injectiespuiten of -pennen, is, in afwijking van artikel 2, tweede lid, eenmaal per 12 maanden een medisch voorschrift van de behandelende arts vereist.

Artikel 16

1. Onder de in artikel 1, tweede lid, onderdeel k, bedoelde hulpmiddelen worden verstaan:

- confectiekousen waarvan de afmetingen worden bepaald volgens de maattabel verbonden aan het G.G.-keuringssysteem, en die voldoen aan de RAL-norm, dan wel
- aangemeten, tot de knie strekkende, kousen met elastische draden die bij een cirkelvormige omvang van 21 centimeter van het been vlak boven de enkel aldaar een druk van ten minste 3,3 kilo Pascal per vierkante centimeter uitoefenen. Tevens vallen onder de in de eerste zin vermelde hulpmiddelen elastische armkousen, al dan niet met handstuk, die bij een theoretische cirkelvormige omvang van 21 centimeter een druk van 3,3 kilo Pascal per vierkante centimeter uitoefenen.

2. De aanvraag voor aanschaffing van de in het eerste lid bedoelde hulpmiddelen gaat vergezeld van een schriftelijke toelichting van de behandelende arts, waarin een zodanige omschrijving is opgenomen dat de leverancier mede op grond daarvan de noodzakelijke drukwaarde van de te leveren hulpmiddelen kan bepalen.

3. De verzekerde is een eigen bijdrage in de aanschaffingskosten van de elastische beenkousen verschuldigd van 10 procent van de aanschafprijs met een maximale eigen bijdrage van Afl. 95,— per goedgekeurde verstrekking.

4. Het hulpmiddel, bedoeld in het eerste lid, wordt ten hoogste tweemaal per jaar verstrekt, tenzij er voor het meerdere een medische indicatie aanwezig is.

5. Geen aanspraak bestaat op de in het eerste lid bedoelde hulpmiddelen in geval van nabehandeling van het verwijderen van spataderen.

Artikel 17

1. De in artikel 1, tweede lid, onderdeel l, bedoelde hulpmiddelen zijn:

a. de apparatuur voor het thuis afnemen van bloed en het daarvoor benodigde testmateriaal en naalden;
b. het testmateriaal voor het thuis bepalen van glucosegehalte van de urine.

2. De aanspraak op de in het eerste lid bedoelde hulpmiddelen bestaat, indien er sprake is van suikerziekte die met insuline wordt behandeld.

3. De aanspraak op urinetestmateriaal, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, bestaat slechts, indien het gebruik ervan is aangewezen ter afwisseling en vervanging van bloedtestmateriaal.

4. Vervolgaanschaffingen van testmateriaal en naalden als genoemd in het eerste lid, onderdeel a, dan wel van het testmateriaal, genoemd in onderdeel b, worden, om de twaalf maanden vergezeld van een schrif-

telijke toelichting van de behandelende arts, bij het uitvoeringsorgaan ingediend.

§ 3. Bruikleen

Artikel 18

1. Het uitvoeringsorgaan verstrekt een hulpmiddel in bruikleen, indien de verzekerde, dan wel zijn wettelijke vertegenwoordiger met het uitvoeringsorgaan een overeenkomst tot bruikleen sluit ten aanzien van het desbetreffende hulpmiddel.

2. Het uitvoeringsorgaan verstrekt een nieuw hulpmiddel in bruikleen ter vervanging van een eerder verstrekt hulpmiddel, indien zulks naar zijn oordeel noodzakelijk is.

3. Indien een hulpmiddel in bruikleen wordt verstrekt, kan het uitvoeringsorgaan van de verzekerde een redelijke waarborgsom vragen. Over de waarborgsom wordt door het uitvoeringsorgaan geen rente vergoed.

4. Indien het uitvoeringsorgaan een hulpmiddel in bruikleen verstrekt komen de kosten van vervoer van het hulpmiddel naar en van de woning van de verzekerde, van het regelmatig technisch onderhoud daarvan, alsmede van de voor het gebruik, ontsmetting en reiniging van de apparatuur benodigde chemicaliën voor rekening van het uitvoeringsorgaan.

5. Indien het uitvoeringsorgaan toepassing geeft aan artikel 1, vierde lid, zijn de voorschriften, genoemd in het eerste tot en met het vierde lid, van toepassing.

Artikel 19

Voor het verstrekken in bruikleen van een rolstoel is een indicatie vereist. Een indicatie is aanwezig, indien het ontbreken van de loopfunctie dan wel blijvende of langdurige loopstoornissen de verzekerde noodzaken zich met een rolstoel te verplaatsen dan wel verplaatst te worden.

Artikel 20

1. De beslissing tot verstrekking van hetzij een zuurstofapparaat, hetzij een zuurstofcontrator ligt bij het uitvoeringsorgaan.

2. Indien een zuurstofconcentrator wordt verstrekt, wordt aan de verzekerde maandelijks een vergoeding toegekend voor stroomkosten.

§ 4. Slotbepaling

Artikel 21

De verzekerde die na ontvangst van een kennisgeving als bedoeld in artikel 5, vierde lid, hulpmiddelen ten laste van de algemene ziektekostenverzekering aanschaft of bestelt, pleegt een strafbaar feit in de zin van artikel 48, eerste lid, van de Landsverordening algemene ziektekostenverzekering (AB 1992 no. 18).

Artikel 22

1. Dit landsbesluit treedt in werking op het tijdstip waarop de artikelen 20 en 22 van de Landsverordening algemene ziektekostenverzekering (AB 1992 no. 18) in werking treden.

2. Het kan worden aangehaald als Landsbesluit hulpmiddelen AZV.